

031078P MATRIISIALGEBRA

Loppukoe 11.6.2022 VÄLIVAIHEET JA PERUSTELUT NÄKYVIIN, KIITOS!

1. a) Olkoot

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \\ e & f \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$$

matriiseja, missä a, b, c, d, e ja f ovat reaalilukuja.

Tarkastellaan laskutoimituksia AB , $A^T B$ ja BA^T . Määrää kunkin laskutoimituksen tulos, jos kyseinen laskutoimitus on määritelty. Jos jokin laskutoimituksista ei ole määritelty, niin perustele miksi ei. (3p)

b) Matriiseista C , E ja H tiedetään, että tulomatriisit CE ja HC^T ovat samankokoisia matriiseja. Lisäksi matriisin C jokaisella rivillä on 40 lukua ja jokaisella pystyrivillä eli sarakkeella on 20 lukua. Montako riviä ja montako saraketta sisältää matriisi E ? Montako riviä ja montako saraketta sisältää matriisi H ? (3p)

2. Määrää matriisin

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 1 & 1 \\ -6 & -1 & 3 & 1 \\ 4 & 1 & -2 & -1 \end{pmatrix}$$

aste, nulliteetti, ydin ja ytimen kanta. Merkitse vastaukseesi tarkasti, mikä on ydin ja mikä on ytimen kanta.

3. Olkoon matriisi $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$. Onko A diagonalisoituva? Jos A on diagonalisoituva, niin määrää matriisi A^{555} matriisin A diagonalisoinnin avulla. Jos A ei ole diagonalisoituva, niin perustele miksi ei ole.

4. a) Määrää ylideterminoidun systeemin

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 = 1 \\ x_1 - 2x_2 = 2 \\ 2x_1 + 3x_2 = 1 \end{cases}$$

pienimmän neliösumman ratkaisu. Määrää jäännösvektori \vec{r} ja sen normi $\|\vec{r}\|_1$. (4p)

b) Olkoon A $(2n) \times (2n)$ matriisi, jolla on n erisuurta ominaisarvoa, $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$ niin, että jokainen $\lambda_i, i = 1, \dots, n$ on A :n karakteristisen yhtälön kaksinkertainen juuri. Osoita, että $\det A = (\lambda_1 \cdot \lambda_2 \cdot \dots \cdot \lambda_{n-1} \cdot \lambda_n)^2$. (2p)

Kaavoja:

$$\begin{aligned} D &= T^{-1}AT \\ \frac{\vec{y}_k^T \cdot \vec{y}_{k+1}}{\vec{y}_k^T \cdot \vec{y}_k} &= \lambda_1^{(k)} \\ \|A\|_1 &= \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^m |a_{ij}| \\ \|A\|_\infty &= \max_{1 \leq i \leq m} \sum_{j=1}^n |a_{ij}| \end{aligned} \quad \begin{aligned} \|A\|_2 &= \sqrt{\lambda}, \\ \|A\|_{Fr} &= \sqrt{\sum_i \sum_j |a_{ij}|^2} \\ \kappa(A) &= \|A\| \|A^{-1}\| \\ \vec{x}(t) &= e^{tA} \vec{x}_0 \\ f(A) &= d_0 I + d_1 A + d_2 A^2 + \dots + d_{n-1} A^{n-1} \end{aligned}$$

$$\vec{q}_1 = \frac{\vec{a}_1}{\|\vec{a}_1\|}, \quad \vec{q}_k = \frac{\vec{v}_k}{\|\vec{v}_k\|}, \quad k = 2, 3, \dots, n,$$

$$\vec{v}_k = \vec{a}_k - (\vec{q}_1^T \vec{a}_k) \vec{q}_1 - \dots - (\vec{q}_{k-1}^T \vec{a}_k) \vec{q}_{k-1}, \quad k = 2, 3, \dots, n.$$

031078P MATRIX ALGEBRA

Final exam 11.6.2022 INTERMEDIATE STEPS AND JUSTIFICATIONS, PLEASE!

1. a) Let

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \\ e & f \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$$

be matrices, where a, b, c, d, e and f are real numbers.

Consider the operations AB , $A^T B$ and BA^T . Evaluate the result of each of these operations if they are defined. If some operation is not defined then justify this fact. (3p)

- b) Matrices C , E and H are such that the products CE and HC^T are matrices of the same size. In addition each row of C contains 40 numbers and each column contains 20 numbers. How many rows and columns are there in matrix E ? How many rows and columns are there in matrix H ? (3p)

2. Find rank, nullity, kernel and basis of kernel for the matrix

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 1 & 1 \\ -6 & -1 & 3 & 1 \\ 4 & 1 & -2 & -1 \end{pmatrix}.$$

Indicate clearly what is kernel and what is basis of kernel.

3. Let $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$. Is A diagonalizable? If A is diagonalizable then evaluate the matrix A^{555} using the diagonalization of A . If A is not diagonalizable then justify this fact.

4. a) Find the least square solution of the overdetermined system

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 = 1 \\ x_1 - 2x_2 = 2 \\ 2x_1 + 3x_2 = 1 \end{cases}.$$

Find the residual vector \vec{r} and its norm $\|\vec{r}\|_1$. (4p)

- b) Let A be $(2n) \times (2n)$ matrix having n distinct eigenvalues, $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$ such that each $\lambda_i, i = 1, \dots, n$ is a double root of characteristic equation of A .

Show that $\det A = (\lambda_1 \cdot \lambda_2 \cdots \lambda_{n-1} \cdot \lambda_n)^2$. (2p)

Formulas:

$$\begin{aligned} D &= T^{-1}AT \\ \frac{\vec{y}_k^T \cdot \vec{y}_{k+1}}{\vec{y}_k^T \cdot \vec{y}_k} &= \lambda_1^{(k)} \\ \|A\|_1 &= \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^m |a_{ij}| \\ \|A\|_\infty &= \max_{1 \leq i \leq m} \sum_{j=1}^n |a_{ij}| \end{aligned} \quad \begin{aligned} \|A\|_2 &= \sqrt{\lambda}, \\ \|A\|_{F_r} &= \sqrt{\sum_i \sum_j |a_{ij}|^2} \\ \kappa(A) &= \|A\| \|A^{-1}\| \\ \vec{x}(t) &= e^{tA} \vec{x}_0 \\ f(A) &= d_0 I + d_1 A + d_2 A^2 + \dots + d_{n-1} A^{n-1} \end{aligned}$$

$$\vec{q}_1 = \frac{\vec{a}_1}{\|\vec{a}_1\|}, \quad \vec{q}_k = \frac{\vec{v}_k}{\|\vec{v}_k\|}, \quad k = 2, 3, \dots, n,$$

$$\vec{v}_k = \vec{a}_k - (\vec{q}_1^T \vec{a}_k) \vec{q}_1 - \dots - (\vec{q}_{k-1}^T \vec{a}_k) \vec{q}_{k-1}, \quad k = 2, 3, \dots, n.$$